RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 80.642 van 3 juni 1999
in de zaak A. 59.800/VII-12.713.

In zake : de n.v. HEIMA,
die woonplaats kiest bij
Advocaat E. BREWAEYS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Leopold II-laan 117

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat J. NIJS,
kantoor houdende te DENDERMONDE,
Noordlaan 81.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat de n.v. HEIMA op 9 september 1994 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van leefmilieu en huisvesting van 9 juni 1994 waarbij het beroep van de verzoekende partij tegen het besluit van 17 december 1992 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg tot weigering van de uitbreiding van een aan de Lummensekiezel, 111, te Hasselt gelegen vergunde inrichting met een mestvarkensstal voor 350 dieren en een mestopslag van 2.275 m³, onontvankelijk wordt verklaard;

Gelet op het arrest nr. 50.365 van 24 november 1994 waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt verworpen;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de beschikking van 26 januari 1999 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 31 maart 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 6 mei 1999;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat E. BREWAEYS, die verschijnt voor de verzoekende partij, en van Advocaat J. NIJS, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. <u>De gegevens van de zaak</u>.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. De n.v. HEIMA dient in 1991 een aanvraag in "om een vergunning te bekomen tot uitbreiding van een vergunde inrichting met een mestvarkensstal voor 350 dieren en een mestopslag van 2.275 m³, op de percelen sectie A, nrs. 69/T/X/W/E (16de Afdeling) van het kadaster van de stad Hasselt, Lummensekiezel 111 (Kermt)".

1.2. Op 17 december 1992 weigert de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg de gevraagde uitbreiding.

1.3. Op 6 januari 1993 wordt de weigerings-beslissing van 17 december 1992 aan de afgevaardigde bestuurder van de n.v. HEIMA overhandigd.

1.4. Met een aangetekend schrijven van 17 januari 1993 tekent de verzoekende partij bij de gemeenschaps-minister bevoegd voor het leefmilieu beroep aan tegen de weigeringsbeslissing van de bestendige deputatie. De partijen zijn het erover eens dat dit aangetekend schrijven verzonden werd op maandag 18 januari 1993.

1.5. Met een besluit van 9 juni 1994, genomen door de Vlaamse minister voor leefmilieu, wordt verzoeksters beroep onontvankelijk verklaard omdat het niet binnen de reglementaire termijn werd ingediend;

2. <u>De gegrondheid van het beroep</u>.

2.1.1. Overwegende dat de verzoekende partij als eerste middel de schending aanvoert van artikel 13 van het Algemeen reglement voor de Arbeidsbescherming (ARAB); dat zij dat middel als volgt adstrueert :

"Het beroepschrift werd aangetekend verzonden op 18 januari 1993. Dit was een maandag.

De verwerende partij gaat er van uit dat het beroepen besluit op 6 januari 1993 aan verzoekster werd betekend, en dat het beroep bijgevolg laattijdig zou zijn.

Voor de aanvrager begint de beroepstermijn te lopen daags na de ontvangst van de kopie van de bestreden beslissing (P. DE VROEDE en M. FLAMEE, Handboek Belgisch Economisch Recht, nr. 393).

De beslissing werd verzonden op 6 januari 1993, en is dus in principe de dag nadien bij verzoekster ingekomen (7 januari). De termijn nam bijgevolg een aanvang op 8 januari 1993, zeker nu de 'dies a quo' in beginsel niet in de termijn begrepen wordt. 17 januari was bijgevolg de laatste dag van de termijn. Dit was echter een zondag, zodat de termijn diende verlengd te worden tot de eerstvolgende werkdag.

Dit principe is neergelegd in artikel 53 van het Gerechtelijk Wetboek, dat overeenkomstig artikel 2 in beginsel van toepassing is op alle rechtsplegingen.

Het wordt aanvaard in administratieve en fiscale zaken (Arbrb. Luik, 11 april 1972, Pas. 1972, II, 52; J. PETIT, APR, Arbeidsgerechten en sociaal proces-recht, nr. 570; D. MERCKX, De termijn om een bezwaar-schrift inzake inkomstenbelastingen in te dienen, RW 1988-89, 611).

Men kan zelfs stellen dat het hier om een fundamenteel principe gaat, nu andere procedure-wetgevingen of -reglementen die termijnverlengingen ook uitdrukkelijk voorzien (artikel 644 van het Wetboek van Strafvordering, artikel 88 van het procedurereglement van de Raad van State).

Elke andere interpretatie zou voor gevolg hebben dat een aanvrager, wiens termijn om beroep in te stellen verstrijkt op een zaterdag of een zondag, in feite slechts over een kortere termijn beschikt. Deze aanvrager bevindt zich dan in een minder gunstige positie dan de aanvrager wiens termijn op een gewone werkdag verstrijkt, zodat terzake een schending van het gelijkheidsbeginsel of een geval van discriminatie zou kunnen worden onderkend, wat bij de interpretatie en de toepassing van artikel 13 ARAB echter niet het geval mag zijn";

2.1.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord stelt dat, in tegenstelling tot wat de verzoekende partij beweert, de beslissing aan deze laatste werd betekend op 6 januari 1993 middels afgifte van het stuk door de technische dienst van de stad Hasselt, zodat de termijn van beroep afliep op 15 januari 1993; dat zij eraan toevoegt dat, zelfs in de

veronderstelling dat de termijn pas op 7 januari 1993 begon te lopen, hij eindigde op zaterdag 16 januari 1993 zodat ook in die hypothese het op 18 januari 1993 ingediende beroepschrift tardief was; dat zij van oordeel is dat de door de verzoekende partij aangehaalde rechtsregelen niet bij analogie toepasselijk zijn op administratieve beroepstermijnen, dat de door de verzoekende partij aangehaalde principes uitsluitend gelden met betrekking tot rechtsplegingen voor jurisdictionele instanties en dat de stelling van de verzoekende partij geen steun vindt in het ARAB;

2.1.3. Overwegende dat de verzoekende partij in de memorie van wederantwoord nog doet gelden wat volgt :

> "Wat het eerste middel betreft bestaande uit de schending van de artikelen 2, 49 en 53 van het Gerechtelijk Wetboek wenst verzoekster te onderstrepen dat ook voor administratieve handelingen vaak wordt verwezen naar de termijnregeling zoals voorzien door de artikelen 49 en 53 van het Gerechtelijk Wetboek. Reeds voor de inwerkingtreding van het Gerechtelijk Wetboek werd meerdere malen door Uw Raad beslist dat de termijnverlenging, wanneer de vervaldag een zaterdag, een zondag of een feestdag is, van toepassing is op alle burgerlijke en administratiefrechtelijke geschillen (RvSt. nr. 5.514, 21 februari 1957; RvSt. nr. 13.441, 14 maart 1969; RvSt. nr. 13.499, 17 april 1969).
> Dit geldt ook inzake militiegeschillen (zie VAN EECKE, H., A.P.R. (Dienstplicht), nr. 400)";

2.1.4. Overwegende dat in haar laatste memorie de verzoekende partij vraagt om desgevallend aan het Arbitragehof volgende prejudiciële vraag te stellen :

> "Schenden de artikelen 2, 48 en 53 van het Gerechtelijk Wetboek, artikel 644 van het Wetboek van Strafvordering en artikel 119 van de Bijzondere Wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof de grondwettelijke beginselen inzake gelijkheid en niet-discriminatie (artikelen 10 en 11 van de Grondwet), doordat zij enkel voor de daarin bedoelde termijnen van rechtspleging voorzien dat de vervaldag wordt verplaatst naar de eerstvolgende werkdag, wanneer die

termijn verstrijkt op een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag, terwijl terzake niets werd voorzien inzake andere handelingstermijnen, waaronder deze in administratieve procedures in niet-betwiste zaken";

dat zij die vraag als volgt verrechtvaardigt :

"Inderdaad, artikel 10 (lees 3) ARAB schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Rechtsonderhorigen, die proceshandelingen moeten stellen in een civielrechtelijke procedure (artikelen 48 en 53 Ger. W.), in een strafrechtelijke procedure (artikel 644 van het Wetboek van Strafvorderingen), in een publiekrechtelijke procedure (artikel 88 van het Procedurereglement van de Raad van State, artikel 119 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof), en in andere eigenlijke rechts-plegingen (artikelen 2 en 48 van het Gerechtelijk Wetboek), genieten een 'termijnverlenging', wanneer de vervaldag een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag is.

Wanneer men aanneemt dat men in het huidige geval niet te maken heeft met een algemeen beginsel, en dat er dus enkel een termijnverlenging is wanneer de wet (of het reglement) zulks voorschrijft, schendt de wetsbepaling of de reglementaire tekst de beginselen inzake gelijkheid en niet-discriminatie.

Wie moet handelen in een eigenlijke 'termijn van rechtspleging' ziet immers de vervaldag verlengd tot de eerstvolgende werkdag, wanneer de termijn verstrijkt op een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag. Wie moet handelen binnen een zogenaamde 'fatale termijn' kan niet genieten van dergelijke faciliteit.

Er bestaat geen redelijke verantwoording voor die onderscheiden behandeling.

Alleszins moet worden opgemerkt dat de wetgever een ongelijke behandeling of discriminatie heeft gecreëerd door inzake rechtsplegingen in betwiste zaken de termijnverlenging te voorzien, en niet in (de meeste) rechtsplegingen in niet-betwiste zaken. In de mate waarin de discriminatie of ongelijke behandeling voortvloeit uit de wet, dient een prejudiciële vraag ter zake te worden gesteld aan het Arbitragehof";

2.1.5.1. Overwegende dat uit een in het administratief dossier berustend ontvangstbewijs blijkt dat het weigeringsbesluit van de bestendige deputatie

van 17 december 1992 aan de afgevaardigd bestuurder van de verzoekende partij werd overhandigd op 6 januari 1993; dat de bepaling van artikel 13 van het ARAB luidens welke de beroepstermijn van tien dagen ingaat met de dag volgend op de datum van de aanplakking van de beslissing van de bestendige deputatie, niet kan gelden ten aanzien van personen aan wie de beslissing moet toegestuurd of overhandigd worden; dat voor deze personen de beroepstermijn ingaat daags na de ontvangst van de beroepen beslissing; dat in de onderhavige zaak de termijn derhalve inging op 7 januari 1993 en de tiende dag ervan een zaterdag was; dat de verzoekende partij er dus ten onrechte van uitgaat dat de tiende dag een zondag was; dat de stelling van de verzoekende partij volgens welke in dat geval de vervaldag wordt verplaatst op de eerstvolgende werkdag, te dezen op maandag 18 januari 1993, geen steun vindt in het ARAB noch in de ingeroepen bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, van het Wetboek van Strafvordering en van het procedurereglement van de Raad van State, vermits die niet gelden voor administratieve beroepsprocedures; dat een dergelijke verplaatsing van die vervaldag evenmin een algemeen rechtsbeginsel is; dat te dezen de verzoekende partij geenszins over een kortere beroeps-termijn als andere beroepsindieners beschikte vermits in de belangrijkste postkantoren zoals dat van Hasselt ook op zaterdag een aangetekende zending kan worden afgegeven; dat het gelijkheidsbeginsel dan ook niet kan zijn geschonden;

2.1.5.2. Overwegende dat om volgende redenen niet kan worden ingegaan op de vraag van de verzoekende partij om aan het Arbitragehof de sub 2.1.4. geciteerde prejudiciële vraag te stellen :

Het voorliggende probleem gaat er om dat artikel 13 van het ARAB niet voorziet in een verschuiving van de termijn van tien dagen om een

administratief beroep in te stellen wanneer deze termijn verstrijkt op een zaterdag, zon- of feestdag.

In haar laatste memorie stelt de verzoekende partij overigens zelf dat daardoor naar haar oordeel artikel 13 van het ARAB de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt.

Evenwel is het Arbitragehof onbevoegd zich uit te spreken over de vraag of een reglementair besluit de Grondwet schendt.

De bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, van het Wetboek van Strafvordering en van de Bijzondere Wet op het Arbitragehof die volgens de verzoekende partij het gelijkheidsbeginsel schenden -schending waarover het Arbitragehof zou moeten worden gevraagd uitspraak te doen- zijn volkomen vreemd aan de thans bestreden beslissing houdende de onontvankelijkheids-verklaring van een administratief beroep tegen de weigering van een exploitatievergunning.

De procedure voor dergelijk administratief beroep is reeds neergelegd in een welbepaalde reglementering, te weten het ARAB.

De schending van het gelijkheidsbeginsel kan te dezen dan ook niet gelegen zijn in de niet toepasselijkheid van bepaalde wettelijke voorschriften die betrekking hebben op aangelegenheden die vreemd zijn aan de materie waarover het thans gaat.

Daar de vraag van de verzoekende partij geen uitstaans heeft met het onderhavig geschil, heeft het geen enkele zin de door de verzoekende partij geformuleerde vraag aan het Arbitragehof te stellen;

2.1.5.3. Overwegende dat het middel niet gegrond is;

2.2.1. Overwegende dat in het tweede middel de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel wordt aangevoerd,

doordat de verwerende partij over het op 18 januari 1993 ingediende beroep pas zeventien maanden later, met name op 19 juni 1994, uitspraak deed,

zodat, mede gelet op de inhoud van de uitspraak, te weten het onontvankelijk verklaren van het beroep wegens het niet naleven van de termijn, niet meer kan worden gesproken van een redelijke termijn en de overheid derhalve onzorgvuldig heeft gehandeld;

2.2.2. Overwegende dat de verwerende partij erop wijst dat het ARAB geen termijn voor uitspraak voorschrijft; dat zij voorts een overzicht geeft van de praktische problemen die rijzen bij het behandelen door het bestuur van een beroepschrift, waaruit naar haar mening volgt dat er geen sprake kan zijn van een kennelijk onredelijke behandelingstermijn; dat zij tenslotte verwijst naar het schorsingsarrest nr. 50.365 waarin het onderhavig middel als niet ernstig werd verworpen;

2.2.3. Overwegende dat het gegrond bevinden van het middel ertoe zou leiden dat de weigeringsbeslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg van 17 december 1992 definitief wordt; dat die vaststelling tot de conclusie noopt dat de verzoekende partij geen belang heeft bij het gegrond bevinden van het middel;

2.3.1. Overwegende dat het derde middel is genomen uit de schending van de hoorplicht,

doordat de minister de voor de verzoekende partij ongunstige en grievende maatregel heeft getroffen zonder haar vooraf de gelegenheid te hebben geboden haar standpunt betreffende de ontvankelijkheid van haar beroepschrift en met name het feit dat de laatste dag van de beroepstermijn een zondag was, uiteen te zetten;

2.3.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat het ARAB geen bepaling bevat die het horen van de aanvrager voorschrijft, dat dit in de onderhavige zaak trouwens geen zin zou hebben gehad vermits alle feitelijke gegevens betreffende de ontvankelijkheid ratione temporis van het beroepschrift in het dossier voorhanden waren en de discussie wanneer de ’dies a quo’ een aanvang neemt en of de ’dies ad quem’ al dan niet dient bepaald te worden op de eerstvolgende werkdag na de zaterdag of de zondag een louter juridisch probleem is waarbij het niet nodig is ter vervollediging van een juiste feitenvinding de beroepsindiener te horen;

2.3.3. Overwegende dat het beroep dat bij de minister wordt ingesteld tegen een in eerste aanleg door de bestendige deputatie genomen beslissing over een milieuvergunningsaanvraag geen jurisdictioneel maar een administratief beroep is; dat de betrokkenen in een dergelijk geval, ter verdediging van hun belangen, over geen andere waarborgen beschikken dan die welke de wetten, decreten en reglementen hun uitdrukkelijk verlenen; dat te dezen het ARAB niet bepaalt dat de aanvrager moet worden gehoord; dat het middel niet gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van de verzoekende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op drie juni 1900 negenennegentig, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	D. MOONS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

A. WIJNANTS. **M.-R. BRACKE.**